

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 509/2020
18.06.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Матковић Стефановић и Татјане Миљуш, чланова већа, у парници тужилаца АА из ..., чији је пуномоћник Зоран Пешић, адвокат у ..., против туженог Привредног друштва „SECURITAS SERVICES“ д.о.о. Београд, кога заступају Реља Здравковић и Ана Арамбашић, адвокати у ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 244/2019 од 17.10.2019. године, у седници већа одржаној дана 18. јуна 2020.године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 244/19 од 17.10.2019. године.

ОДБИЈАЈУ СЕ захтев тужиоца и захтев туженог за накнаду трошкова поступка по ревизији.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу 9П1 504/17 од 25.09.2018. године, првим ставом изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тужилац тражио да се поништи као незаконито решење о отказу уговора о раду бр. ... од 31.12.2016. године, којим је тужиоцу отказан уговор о раду бр. ... од 01.08.2010. године, да се обавезе тужени да тужиоца врати на рад и призна му сва права из радног односа у складу са законом као и захтев да му накнади трошкове поступка. У другом ставу изреке бавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 149.400,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате, док је за преостали износ захтев одбијен као неоснован.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 244/19 од 17.10.2019. године одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда Основног суда у Нишу 9П1 504/17 од 25.09.2018. године у ставу првом и усвајајућем делу става другог изреке. Одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне другостепене пресуде тужилац је изјавио благовремену и дозвољену ревизију, због битних повреда одредаба парничног поступка и због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду применом члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/2014, 87/2018 и 18/2020 - у даљем тексту: ЗПП), и налази да ревизија није основана.

Побијана пресуда је донета без битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Ревидент не указује одређено на битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП у поступку пред другостепеним судом.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је код туженог засновао радни однос на одређено време почев од 01.08.2010. године на радном месту радник ... на ..., на основу уговора о раду бр. ... од 01.08.2010. године. Анексом уговора о раду III бр. .../... од 01.08.2011. године, тужилац је засновао радни однос на неодређено време са пуним радним временом. Решењем бр. ... од 31.12.2016. године тужиоцу је престао радни однос, по сили закона, јер је одредбом члана 8. Закона о приватном обезбеђењу запосленом, тужиоцу, забрањено да обавља послове на којима ради, а не може му се обезбедити обављање других послова код послодавца. Тужилац је решење примио дана 30.12.2016. године. Обавештењем бр. .../... од 30.12.2015. године, о правима и обавезама запослених који обављају послове приватног обезбеђења код послодавца у вези похађања стручне обуке, полагања стручног испита и поседовања одговарајуће лиценце за вршење послова приватног обезбеђења у складу са Законом о приватном обезбеђењу, тужени је упознао тужиоца са одредбама Закона о приватном обезбеђењу у погледу одговарајућих лиценци за обављање послова приватног обезбеђења, и да ће запосленима који на дан 01.01.2017. године не буду поседовали одговарајућу лиценцу у складу са овим законом престати радни однос по сили закона. У обавештењу је наведена и процедура у вези са подношењем захтева запосленог за похађање стручне обуке и сношење трошкова похађања стручне обуке, потребна документација која се мора приложити, као и захтев за уплату трошкова организовања и спровођења стручног испита. Тужилац је примио ово обавештење дана 11.01.2016. године. Тужени је Правилником о упућивању запослених на стручну обуку и регулисање сношења трошкова похађања стручне обуке и полагању стручног испита за вршење послова приватног обезбеђења бр. .../... од 18.12.2015. године, који је објављен на огласној табли 18.12.2015. године и ступио на снагу осмог дана од дана објављивања, прописао да ће почев од 01.01.2017. године сви запослени који обављају послове обезбеђења моћи да обављају ове послове ако испуњавају услове у погледу стручне обуке и положеног стручног испита, и да ће послодавац омогућити запосленом да похађа стручну обуку само уколико испуњава услове за добијање одређене лиценце за вршење послова приватног обезбеђења који су прописани, те да је запослени дужан да до 30.07.2016. године поднесе захтев за похађање стручне обуке, а до 01.12.2016. године да достави послодавцу лиценцу за вршење послова приватног обезбеђења коју издаје надлежно министарство, у складу са Законом о приватном обезбеђењу. Тужилац је током поступка навео да није подносио писмени захтев за стицање лиценце из разлога што није имао завршену средњу школу, што је услов за стицање лиценце, али да му је било обећано да ће послодавац организовати наставу како би добили диплому средње школе, као и да ће моћи да раде послове хигијеничара. Тужени је побијано решење

донео позивом на одредбу члана 176. став 1. тачка 2. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр.24/05, 61/05, 54/09, 32/13 и 75/14).

На основу овако утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су закључили да је оспорено решење законито и одбили тужбени захтев. Суштина разлога одлука јесте да запослени мора испуњавати законом одређене услове за послове обезбеђења и у току радног односа, које услове тужилац није испунио, јер ни по обавештењу које му је тужени благовремено доставио није до 01.01.2017. године стекао одговарајућу лиценцу, која је Законом о приватном обезбеђењу прописана као услов за обављање послова обезбеђења.

Правилно другостепени суд одлуку о одбијању тужбеног захтева заснива на примени одредбе члана 179. став 1. тачка 1. Закона о раду, којим је прописано да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако за то постоји оправдани разлог који се односи на радну способност запосленог и ако нема потребна знања и способности за обављање послова на којима ради. У конкретном случају тужилац није имао потребна знања и способности за обављање послова обезбеђења на којима је радио, која су подразумевала лиценцу издату од надлежног министарства, прописану Законом о приватном обезбеђењу у члану 8., што јесте разлог наведен у побијаном решењу о отказу уговора о раду. Противно наводима ревизије, тужени је тужиоцу оставио рок да испуни прописане услове, сагласно одредби члана 180а Закона о раду, писменим обавештењем од 30.12.2015. године, којим га је благовремено обавестио о потребним знањима за обављање послова за које је закључио уговор о раду, која знања претпостављају обавезну лиценцу, и оставио примерени рок за отклањање таквог недостатка који узрокује отказ.

Одредбом члана 8. Закона о приватном обезбеђењу („Службени гласник РС“ бр. 104/2013 и 42/2015) прописано је да послове приватног обезбеђења могу вршити лица која имају лиценцу за вршење послова приватног обезбеђења издату од стране Министарства унутрашњих послова. Одредбом члана 88. Закона о приватном обезбеђењу одређено је да физичка лица која су у време ступања на снагу овог закона запослени код правних лица која врше послове приватног обезбеђења у непрекидном трајању од најмање пет година, могу наставити рад, а захтев за минималним стручним образовањем морају испунити у року од три године, док остале услове прописане овим законом лица која на дан ступања на снагу овог закона врше послове обезбеђења морају испунити до 01.01.2017. године, који рок је тужени и оставио тужиоцу наведеним обавештењем. Према томе, не стоје наводи ревизије тужиоца о обавези туженог да му да обавештење о недостацима који су разлог отказа уговора о раду и рок за отклањање тих недостатака тек пошто недостаци прописани законом као ограничење за наставак рада наступе, а не годину дана унапред.

Наводи ревизије о слободним радним местима на која је тужилац могао бити распоређен, нису од значаја за правилност и основаност отказа уговора о раду на основу из члана 179. став 1. тачка 1. Закона о раду, јер отказ по овом основу није условљен немогућношћу распоређивања запосленог на радна места, нити обезбеђивањем других права на која у ревизији указује тужилац.

Наводи ревизије који се тичу отказног рока код отказа уговора о раду у случајевима из члана 179. став 1. тачка 1. Закона о раду, прописаног у члану 189. Закона о раду, нису од значаја за законитост побијаног решења о отказу уговора о раду,

већ могу бити од значаја за евентуалну накнаду штете тужиоцу због ускраћивања законом прописаног отказног рока, што није предмет ове парнице, и за евентуалну прекршајну одговорност послодавца.

Како, дакле, нема неправилности у доношењу побијаног решења које би водиле његовом поништају, тужбени захтев је правилно одбијен, те је и другостепена одлука правилна.

Ревизија је одбијена као неоснована по одредби члана 414. ЗПП. Захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка по ревизији је одбијен по одредбама члана 153. ЗПП, јер тужилац није успео са ревизијом, док трошкови састава одговора на ревизију нису били потребни, те је одбијен и захтев туженог за накнаду трошкова поступка по ревизији, по одредби члана 154. ЗПП.

**Председник већа-судија
Бранко Станић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић